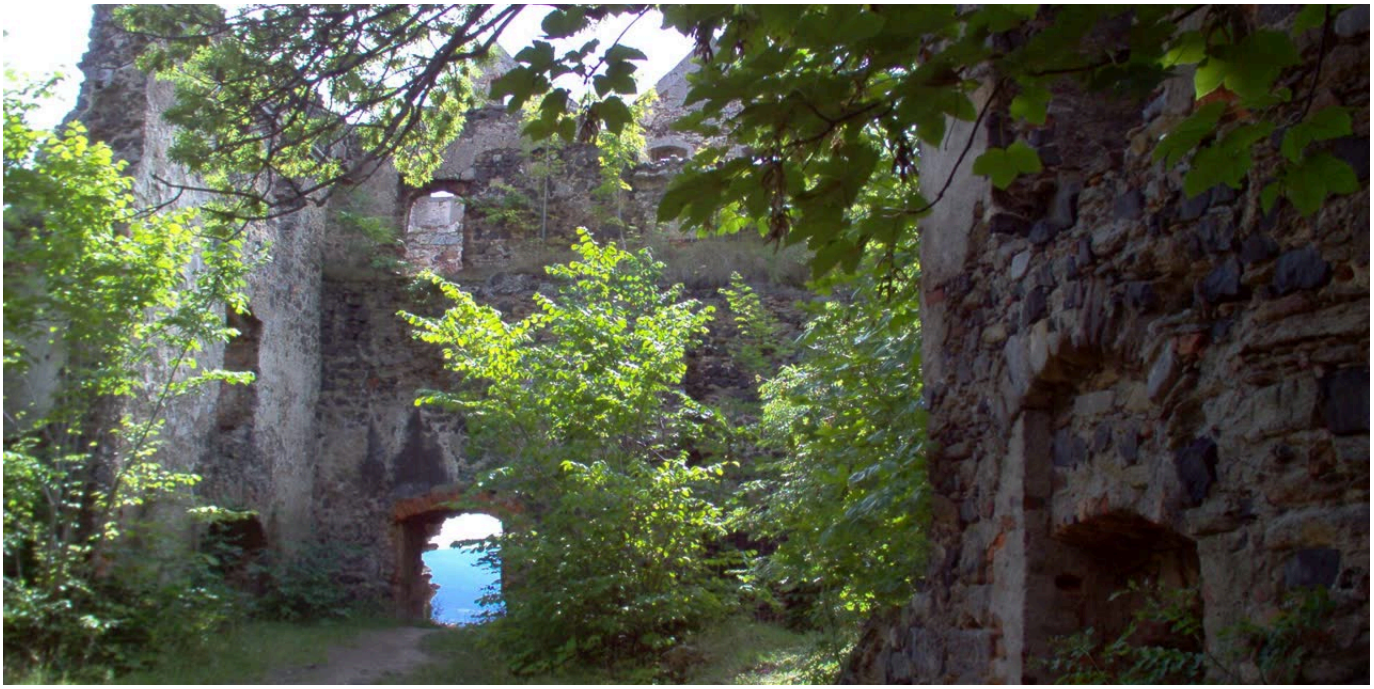
ZAMEK GRYF W PROSZÓWCE

Fot. Aniaonion, CC BY-SA 3.0 pl, Wikimedia Commons

Zamek Gryf to ruiny średniowiecznej warowni na wzgórzu o wysokości 447 m n.p.m. we wsi Proszówka, przy drodze z Gryfowa Śląskiego do Mirska. Przez ponad trzysta lat należał do Schaffgotschów. Dziś to własność prywatna, a z zamku zostały mury, bramy i resztki zabudowy.

POCZĄTKI

Zamek murowany wzniósł w XIII wieku prawdopodobnie książę głogowski Konrad, w miejscu dawnego grodu Bobrzan. Do końca XIV wieku warownia należała do książąt świdnickich, potem do króla czeskiego Wacława IV. Król zadłużony przekazał ją rycerzowi Beneszowi Chuśnikowi, który wydzierżawił ją Gotsche Schoffowi II.

SCHAFFGOTSCHOWIE

W 1419 roku zamek wykupił ród Schaffgotschów i trzymał go do 1798 roku. W XVI i XVII wieku warownię rozbudowywano i umacniano. Dodano między innymi attyki na zamku górnym i rozbudowano zamek dolny wraz z bramą wjazdową. W 1546 roku Hans von Schaffgotsch kazał wznieść mury obronne, a w 1617 roku Hans Ulrich von Schaffgotsch urządził pod zamkiem turniej rycerski.

WOJNA TRZYDZIESTOLETNIA

Szwedzi oblegali zamek dwukrotnie. W 1639 roku obrona się powiodła, ale w 1645 roku warownia skapitulowała. Sto lat później, w 1745 roku, zajęły ją wojska pruskie. W 1778 roku zamek był już silną twierdzą.

RUINA

W 1799 roku zamek częściowo rozebrano na materiał do budowy folwarku poniżej. Od tego czasu stoi w ruinie. Zachowały się mury zamku górnego, fragmenty bram i wieży wjazdowej na przedzamczu, resztki kaplicy oraz budynków mieszkalnych i gospodarczych.

SKĄD NAZWA

Zamek składał się z trzech części: górnej, średniej i najmłodszej, dolnej. Nazwę wiąże się z wizerunkiem dużego gryfa, który był namalowany na ścianie kaplicy.

> Zamek stoi na terenie prywatnym. Zasady wejścia i stan murów mogą się zmieniać, więc przed wyjazdem sprawdź aktualne informacje u właściciela lub w urzędzie gminy.

MAŁO KTO WIE

- **Dwie wersje nazwy.** Wikipedia wiąże nazwę z dużym gryfem namalowanym na ścianie kaplicy. Miejscowa legenda opowiada inaczej: stary książę Bolesław Wysoki miał tu zabić młode gryfy i na pamiątkę kazał wznieść kasztel.
  Źródło: Zamek Gryf, Wikipedia; Zamki Polskie (legenda)
- **Cyna i kobalt zamiast zamkowej kasy.** Przebudowę zamku około 1550 roku Schaffgotschowie sfinansowali dochodami z cyny i kobaltu, odkrytych w okolicy w XVI wieku. W XV wieku rodzina trudniła się jeszcze rozbojem na szlakach (raubritterstwem).
  Źródło: Ruina zamku Gryf, Zamki Polskie

CO OBOK

Mirsk leży około 3,5 km, a Gryfów Śląski około 4 km w linii prostej od zamku. Zamek Czocha jest oddalony o około 9 km.

ŹRÓDŁA

- Zamek Gryf, Wikipedia
- Ruina zamku Gryf, Zamki Polskie (potwierdza założenie przez Konrada Głogowskiego, Schaffgotschów i modernizację około 1550 roku)

Fakty w tym przewodniku sprawdzono w listopadzie 2026 r.

AUTOR
Marcin Roszak

Związany z Cieplicami. Zgłosił do budżetu obywatelskiego odbudowę wieży widokowej na Sołtysiej Górze i pilnował projektu aż do jej otwarcia. Przewodniki opracowuje na podstawie sprawdzonych źródeł. Więcej: marcinroszak.eu.